

ftitsministeriet hører § 13 og af § 18 Posten Nr. 9. Hertil henføre kun Vædringsforslagene under Nr. 12 og 13 til § 13. — Forhandlingen over dette Afssnit er aabnet; den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (Berg): Forslaget under Nr. 10 angaaer Forlangendet om et Beløb til nærmere Undersøgelse af et electro-magnetisk Batteri, som er construeret af Secretair Hjorth. Et saadant Batteri var udstillet i 1867 i Paris og vandt der fra forskjellige Mænd en hæderlig Dmtale, dog ikke fra Jurysens Side. Disse gunstige Udtalelser, som staae nærmere angivne deels i en Skrivelse og deels i et Bilag, som vi kjende, gavede Anledning til, at endeel Mænd i Landet, Grosferere og Gods-eiere, af Beløllie for at fremme denne Sag tilveiebragte et Batteri af et noget større Omfang, hvilket findes her i Staden, og at en Privatmand i Korsør ligeledes lod forfærdige et større Batteri, som findes i Korsør. Der-som det, man meente kunde udrettes med disse Batterier, skulde komme til Udførelse, var det nødvendigt at faae meget betydeligt forstørrede Batterier, og dette gav Anledning til, at endeel Mænd, deels af Rigsdagen deels Andre, henvendte sig til Indenrigsministeriet om et Beløb af 15,000 Rd. til dette Diemed. Indenrigsministeriet consulerede den Mand, som det pleier at raadføre sig med i saadanne Sager, Etatsraad Hummel. Han lod Batteriet nærmere undersøge og indgav sin Betænkning til Indenrigsministeriet. Denne Betænkning gik ud paa, at det var for tidligt nu at ville gaae ind paa at bevilge et saadant Beløb, som er forlangt i dette Andragende til Indenrigsministeriet. Han mener, at der bør foretages nærmere Undersøgelser af dette Batteri, og at de Forventninger, som man havde stillet til det, formodentlig vare noget overdrevne. Imidlertid erkjender han dog, at magneto-electriske Batterier er meget anvendelige og veconomiske, og at de sikkert have en stor Fremtid for sig. Han erklærer det for ikke usandsynligt, at disse Batterier ville kunne blive anvendte endog efter en meget betydelig Maalestof i Industriens Tjeneste, og paapeger, at det er lykkedes at an-

vende dem til at frembringe electriff Lys et Par Steder, som han nævned, og hvorved Belysningen er tilveiebragt for mindre end en Syvendedeel af, hvad Olie i samme Diemed kunde koste. Til den nærmere Undersøgelse af Batteriet foreslaaer han Regjeringen at anvende et Beløb af indtil 500 Rd. Indenrigsministeren troer imidlertid, at der kan indtræffe Tilfælde ved en saadan Undersøgelse, som man ikke forud har beregnet, og som nødvendiggjøre en større Udgift, dersom man ellers anseer det tilsigtede Diemed for hensigtsmæssigt. For i den Henseende at have noget friere Hænder, foreslaaer Indenrigsministeren en Sum af 1,000 Rd. Fleertallet af Udvalget har troet, at den ærede Indenrigsminister i denne Sag er gaaet den rette Vej, og at paa den Maade vilde han være istand til at lade foretage den fornødne Undersøgelse for at komme til nærmere Erkjendelse af, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at anvende et større Beløb i denne Henseende. Idet denne Sag vandt Anerkjendelse hos forskjellige Mænd i Udlandet, gav det Anledning til, at Brevverlinger om og Bedømmelser af den bleve optagne i et lille Skrift, som gjennem den danske Gesandt i Paris blev sendt her til Landet; den kom saaledes ogsaa til Kirke- og Undervisningsministeren og fra ham til den polytechniske Lærestift, jeg veed ikke, om det var med udtrykkelig Anmodning om nærmere Bedømmelse, men i alt Fald til Underretning. Dette foranledigede, at der navnlig fra Professor Thom-sens Side blev nedlagt en meget skarpt af-fattet Indsigelse imod den Forudsætning, hvorfra man med Hensyn til Nyttens og Luven-delsen af et saadant Batteri var gaaet ud, og denne Indsigelse er tiltraadt af flere andre af Professorerne og er fulgt med som Bilag til dette Andragende. Dersom man skulde gaae ud fra denne Dom over Batteriet, saa var det vel sandsynligst, at man slet Intet burde bevilge dertil; men man har ikke kunnet lade upaataalt, at det dog var muligt, at der ogsaa kunde være seet noget urigtigt paa Sagen fra den Side, og navnlig ligger der Noget til Grund herfor i en Bemærkning i et Bilag, som er fulgt med, at Directøren for Anstal-